

NÉMETHY ATTILA 70

**(Budapest, 1956. szeptember 5.)
Zongoraművész, zeneakadémiai tanár,
kiemelt műsorvezető-szerkesztő.**

I.

Zenei indíttatását a családjától kapta: édesanyja Dohnányi Ernő és Bartók Béla tanítványa volt. Tizenkét évesen kezdte zenei tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola előkészítő tagozatán, ahol Máthé Miklósnénál, majd a rendkívüli tehetségek osztályában Hernádi Lajos és Kadosa Pál irányításával tanult zongorát. Ebben az időben gyermekszínész is volt a Madách Színházban, így lett a Mézga család első két sorozatában Aladár hangja, valamint Wendauer A Pál utcai fiúk című 1969-es filmben. Zongoraművészi diplomáját 1977-ben szerezte meg, de ezt követően elvégezte még az esztétikai szakosítót is, Maróthy Jánosnál.

1977-ben II. díjat nyert az athéni nemzetközi zongoraversenyen, ugyanebben az évben az Ifjú Zongoristák Nemzetközi Liszt Találkozóján I. helyezett lett. 1978-ban többszörös díjazott volt a brüsszeli Erzsébet királynő versenyen, a tokiói nemzetközi versenyen pedig az V. helyet ítélték számára. 1979-től az Országos Filharmónia szólistája volt, 1980-ban pedig a Magyar Rádió külső munkatársa lett.

Oktató munkáját 1986-ban kezdte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (mai neve: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem), ahol zongorát (egy időben kamarazenét is) oktat. ű

Több mesterkurzust tartott itthon és külföldön, és többször vesz részt zenei versenyek zsűrije munkájában is.

Zongoraművészként fellépett Európa szinte valamennyi országában, de szerepelt Kanadában, Kínában és Japánban is, neves zenekarokkal és művészekkel zenélt együtt. Több rádió-, televízió- és hangfelvétel készült közreműködésével.

Kiemelt szerkesztő-műsorvezetője a Bartók Rádiónak: a Notturmo műsorát 27 éve vezeti minden egyes nap az évben éjfélről reggel hatig, és a Muzsikuslegendák 300. adására készül, amelynek a közelmúltban elhunyt Czigány György lesz a „főszereplője”.

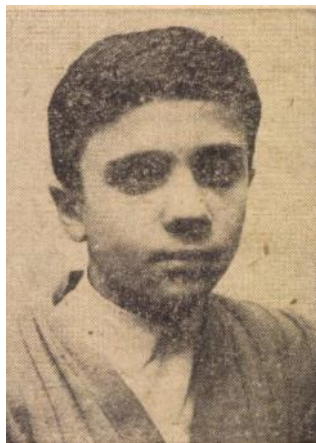
Díjai és kitüntetései: Lajtha-díj (2015); Bilicsi-díj (2018),
Szőnyi Erzsébet-díj (2024)

II.

AZ ÍRÁSOK FŐSZEREPLŐJE: NÉMETHY ATTILA

1.

ELSŐ SIKER
Némethy Attila¹

Így külsőleg olyan, mint a többi tizenéves. Vékony, nyakigláb, nem tudja, hogy köszönjön. A „csókolom” és „jónapot” között mormol valami adjistenfélét. Aztán leül a zongorához, s egyszerre elfelejtem, hogy a gyerek.

A képernyőről és a filmvászonról többen ismerik Némethy Attilát, mint a zenei előadóteremből. Ő volt a Pál utcai fiúkban Wendauer és a Mészga családban Aladár. De aranyérmet nyert az úttörők zenei versenyén, hangversenyt adott a

¹ Népszabadság, 1971/50. szám

Zeneművészek Házában, külföldi rádióállomások – a luganói, a pozsonyi, a varsói, a berlini – sugározták muzsikáját.

Nehéz elképzelni, hogy valaki mindkét műfajban, egyformán sikerrel „fusson”.

– *Melyikben vállalod hosszú távon a versenyt?*

– Rádió, tv, film – ez már a múlt. A Mézga család második sorozatában még én leszek az Aladár, de utána csak a zongorával foglalkozom.

– *Mit szóltak „Aladárhoz” az iskolatársak?*

– Eleinte húztak, aztán megszokták.

– *Kik a kedvenceid?*

– Chopin, Mozart... és Bárdi Gyuri bácsi.

Bekap egy rágógumit, s betessékeli kalitkájába a papagájt. Első számú kedvencét.

A Zeneakadémián – ahová soron kívül, korengedéllyel felvették – sok minden másképp van, mint otthon. Kemény tanulás, kötött órarend, szigorú tanárok. Köztük Máthé Miklósné, aki igyekszik lefaragni a felesleget és hozzáadni tudásához, ami még hiányzik. A tehetséghez. Mert Némethy Attila nem csodagyerek. Nem is akar annak látszani, hiszen kemény munkával érte el első sikereit. Igaz, játékosan, kamaszosan – de a muzsika világában ez aligha hátrány.

Az igazsághoz tartozik, hogy édesanyja zenetanárnő. Először négyéves korában ültette Attilát zongorához, akkor kezdett ismerkedni a hangjegyekkel. Ugyanúgy a Boci, boci tarkát pötyögtette először, mint sok más kisgyerek.

Még egy pillantás Attila „múltjára”. (A statisztikát édesapja készítette, akárcsak a fényképekkel, bejegyzésekkel illusztrált naplót.) Négy filmszerep, öt tv játék, tizenegy szinkron, egy színházi előadás, tizenhat rádiófelvétel. Mindezek nem mentek a „gondtalan gyermekkor” – s elsősorban a tanulás – rovására?

– Á, szerintem nem. Mindig kitűnő voltam, kivéve most, félévkor. Négykilencre zártak.

– *Ha van szabad időd, mivel foglalkozol?*

– Olvasok, főleg kalandos könyveket. Meg tv-t nézek, azt nagyon szeretem.

– *Terveid?*

– Még most, így előre nem tudom. A legfontosabb, hogy elvégezzem az akadémiát. (*Dési Péter*)

2.
NÉMETHY ATTILA HÁZIMUZSIKÁJA
A tévé, a film csak kikapcsolódás volt²

„A tévé, a film csak kikapcsolódás volt!” Némethy Attila zongoraművész kettős minőségben mutatkozott be szerda este a Pécsi Tanárképző Főiskolán: úgy, mint Liszt Ferenc műveinek kiváló interpretátora, s úgy is, mint Gyurika, Fehér Klára egyik jelenetének tízéves szereplője. A bemutatkozás utóbbi részéhez korunk időgépe, a televízió is hozzájárult, – ugyanis éppen a koncert szünetében ismételték meg az 1960-ban fölvetett vidám történetet – a koncert azonban élőben ment. Ritka tehetségre vall, ha valakinek egyszerre két művészpálya között kell választani. Némethy Attila előtt már kamaszkorában ott állott a kérdés: zongorista legyen vagy színművész? Mindkettőhöz megvolt a lehetősége – és adottsága – hiszen már 15 évesen a Zeneakadémián tanult, ugyanakkor 6 éves korától rendszeresen szerepelt a televízióban. (Ő szinkronizálta Mézgáék Aladár fiát is.) Némethy Attila a zenét választotta.

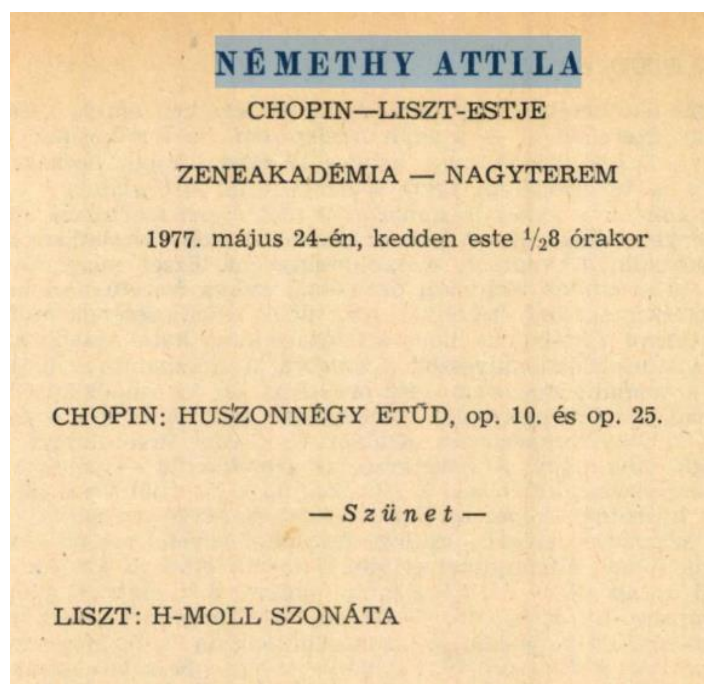
– Tulajdonképpen sohasem volt igazán kérdéses, hová húz jobban a szívem, hiszen édesanyám zongoraművész, s én nagyon hamar kapcsolatba kerültem a zenével. Négyéves koromban már kottát olvastam, aztán hegedülni tanultam két évig. Ezt nagyon fárasztónak találtam, s így kötöttem ki a zongoránál. A tévé, a film csak kikapcsolódás volt. A fiatal zongoraművész – Kadosa Pál tanítványa – igen rangos mezőnyben lett második tavaly, az athéni nemzetközi zongoraversenyen. Idén májusban a brüsszeli zongoraversenyen képviseli Magyarországot. A világ egyik legnehezebb zenei erőpróbája ez a verseny, 1956 óta nem volt magyar résztvevője.

– *Úgy tudjuk, tiszteletbeli tagja a Pécsi Tanárképző Főiskola kollégiumának ...*

– Igen, ez már a negyedik szereplésem itt, talán ezért is hirdették házimuzsikának. Fónay Zsuzsa volt az egyik tanárom a Balettintézetben, ő most itt tanít a főiskolán. Ha jól emlékszem, 1974-ben hívott meg először egy kollégiumi rendezvényre, azóta tartjuk a barátságot. (H. J.)

² Dunántúli Napló, 1977/70.

3.
NÉMETHY ATTILA CHOPIN-LISZT HANGVERSENYE
(1977. április 24.)³

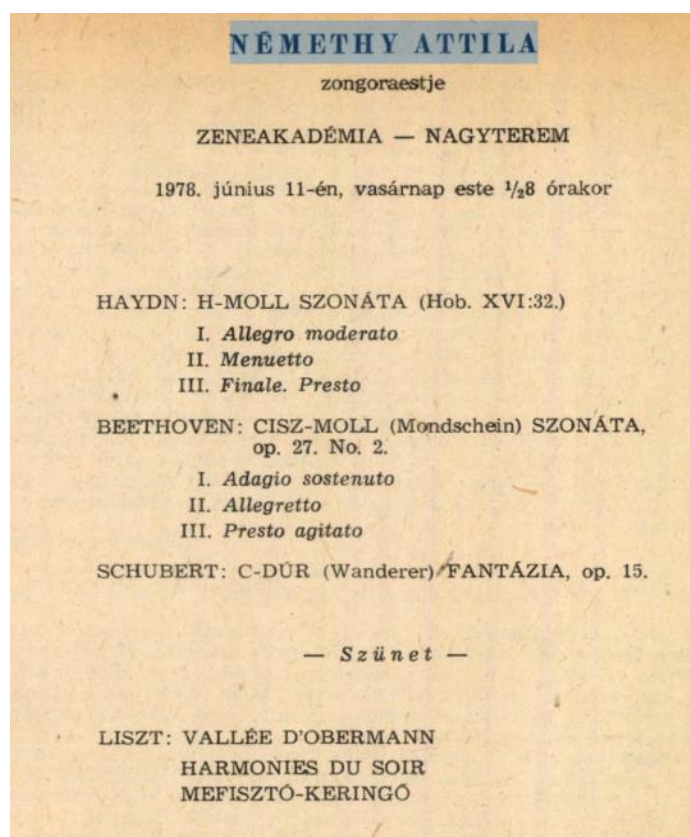
Chopin 10 és 25 opus jelzésű Huszonnégy etűdjét, valamint Liszt h-moll szonátáját tűzte műsorára egyik legfiatalabb zongoraművészüket, Némethy Attila. Ezeknek a kompozícióknak hangverseny előadását sokféle művészi elképzelés motiválhatja. Némethy Attilát bizonyára vonzotta a feladat nagysága, az erőpróba lehetősége, a sokféle, megoldásra váró interpretációs probléma. A Chopin-etűdök hatalmas sorozata a romantikus zongoratechnika virtuóz és kifejező effektusainak gazdagságát foglalja magában, a Liszt-szonáta pedig a pianisztikus bravúr mellett a jellegzetesen romantikus, sokrétű mondanivaló és a monumentális forma megvalósításának gyönyörű nehézségét is magában rejt. A teljes hangverseny igazolta a zongoraművész vállalkozásának igazát, az erőpróba jogosságát. Némethy Attila ugyanis már most éretten, megmunkáltan, virtuozitással és könnyedén oldja meg a romantikus zongoraművészet előadói kérdéseit, már most határozott formai, építkezési elképzelései vannak, s biztos stílusérzéssel is rendelkezik. Ezért szólalhattak meg az etűdök oly világos, tiszta, rajzos zenei szöveggel, könnyedén és csillogó virtuozitással, a nehézségeket pillanatig sem érezhetően. Liszt hatalmas szonátáját egységbe foglaltan, egységesen elképzelve és realizálva, arányosan és plasztikusan mintázva játszotta *Némethy Attila*. A kitűnő pianisztikus teljesítmény csak részleteiben volt művészileg teljesen megoldott, színekkel, kifejezéssel,

³ Országos Filharmónia Műsorfüzet, 1977/26.

egyéni fogalmazott mondanivalóval telített. Ezért hatott most még kevésbé megismerhetőnek a fiatal zongoraművész egyénisége. Úgy tűnt, ez alkalommal, a lírai tartalom, a finomabb hangszínek iránt vonzódik főként, s ebben vált muzsikálása nemcsak szubjektívvé, hanem meggyőzővé és magával ragadóvá is. Mindez nemcsak a mostani hangverseny lelkes sikerét biztosította, hanem a további kibontakozást is ígérte.

Sz. Farkas Márta

4.
NÉMETHY ATTILA ZONGORAESTJE⁴
(1978. július 6.)

Némethy Attila június első felére meghirdetett zongoraestje – az előadóművésznek a brüsszeli „Erzsébet királynő” zongoraversenyen való sikeres s emiatt meghosszabbított részvétele miatt – a nyári évadra halasztódott. A koncert műsorán Haydn f-moll variációi, Beethoven Mondschein-sonátája, Schubert Wanderer-fantáziája, valamint Liszt Vallée d’Obermann, Harmonies du soir és Mefisztó-keringő című művei szerepeltek. Már a megnyitózám hallgatásakor a közönség joggal sejthette, hogy az est folyamán nem mindennapi hangversenyélményben lesz része. A mű témájának emocionális telítettségű

⁴ Országos Filharmónia Műsorfüzet, 1978

exponálása, a variációk sajátos karakterének finom és választékos érzékeltetése s nem utolsósorban a meleg, színeiben és dinamikájában gazdagon árnyalt zongorahang mind ezt ígérte. Beethoven Mondschein-szonátájának három tétele jól megépítetten és természetes szervességgel követte egymást; külön is meg kell itt emlékezni arról, hogy az első tétel meghitt tolmácsolása – valamennyire lassú tempója ellenére is – mily meggyőzően kötötte le végig a hallgatóság figyelmét, Schubert Wanderer-fantáziájában, ebben a részben szonátának, részben fantáziának, de talán leginkább lírikus zongoraszimfóniának tekinthető műben kitűnően ötvöződött egybe az alkotásnak ez a háromféle arculata; a játéknak igényes szintjét a zárórészben az előadónak sikerült feszültségében még tovább fokoznia. Ennek a hangverseny első részét lezáró számnak a vége felé szemerkélni kezdett az eső. Emiatt a szünet elmaradt s *Némethy Attilának* pihenés nélkül kellett folytatnia műsorának második részét, nem csekélyebb művek eljátszását, mint Liszt mind technikai, mind tartalmi vonatkozásban hatalmas feladatot jelentő három alkotását. Igaz elismerést érdemelhet az előadó, hogy mindezt bámulatos koncentrációval és intenzitással s egyben imponáló virtuozitással sikerült teljesítenie. A Vallée d'Obermann-ban kivált a mű harmóniai merészségei érvényesültek példás pregnánssággal. A Harmonies du Soirban a hangzás varázssóságának életre keltése hatott elhitetően. A Mefisztó-keringőben a zene ironikus démonizmusának megidézése szólt elejétől végéig szuggesztíven.

Némethy Attila bár csak most indult el pályáján, fiatal pianistanemzedékünknek mégis egyik legnagyobb ígérete. A Zenélő Udvar széksorait teljesen megtöltő közönség minden tagja – szép és értékes művészi teljesítménye alapján — bizonyára igaz szívből kívánja, hogy képességének és tehetségének kibontakozásában ne állják útját ennek a pályának közismerten végzetes belső és külső akadályai.

Szekeres Kálmán

5.

MINDENNAPI KATARZISUNK⁵

„*A műalkotás olyan, mint egy király, meg kell várnunk, amíg megszólít minket*” – mondja Schopenhauer. A művészet, a katarzis utáni vágyat, igényt nem lehet mesterségesen előidézni. Azt meg tudom tanítani a növendékemnek, hogy miként kell késsel-villával enni, de az éhséget neki kell érezni, azt nem lehet

⁵ Képmás 2008/5.

kívülről kiváltani – vallja Némethy Attila zongoraművész, egyetemi tanár, az MR3 Bartók rádió műsorvezetője.

Némethy Attila életének minden pillanatát a zene uralja. A zene az örök kikötő. Minden innen indul, s ide érkezik. Pici korában kiderült, hogy abszolút hallása van, hétévesen adta első szólókoncertjét, amit még rengeteg sikeres fellépés követett a világ minden táján. „Nem zongorázni, hanem varázsolni” – tanítja növendékeit a Zeneakadémián, akik sorra nyerik a versenyeket, és remélhetőleg hamarosan elhalmoznak minket remek CD-felvételekkel. Bár *Némethy Attila* szerint a stúdiófelvételek nem hasonlíthatók össze a koncertfelvételekkel. Az élőzene egyszeri, megismételhetetlen. Nem csak a „halvány”, hanem a látvány is fontos. A művész kisugárzása, ami maradéktalanul átjön az interpretált művön keresztül. A jelenlét súlya, az idővel való bánásmód művészete - mind a produkció fontos összetevői. Sokan tudnak jól zongorázni, de a szüneteket kevesen tudják kitölteni. 1-2 másodperc csönd néha többet árul el, mint egy frenetikus, virtuóz futam. A katarzis akkor születik meg, ha a közönség antennája érzékeny, ha megérti a „csönd üzenetét” is. *Némethy Attila* egyik legnagyobb zongoraművészünket, Fischer Annie-t hozza fel példaként. Törékeny, visszahúzódó, finom lélek volt, ám a billentyűkön keresztül ritka öserő áradt belőle. A Hungaroton Kiadó 1996-tól sorra jelentette meg CD-n a művésznő Zeneakadémián rögzített koncertjeit. Ez a Fischer Annie-sorozat nagy érték, közkincs.

Némethy Attila nemcsak a zenére és fölöttébb tehetséges növendékeire figyel, hanem az MR3 Bartók rádió hallgatóira is, akikkel már több mint 28 éve kapcsolatban van. A Muzsikáló délután című, hétfőtől péntekig délután 3-tól 6-ig tartó műsort vezeti kéthetente, öt napon át. Mindhárom műfajban ugyanolyan fontosnak tartja a teljes átélést, az állandó tanulást. A Muzsikáló délután és az éjfél-től hajnali 6-ig tartó Notturmo⁶ megköveteli az állandó kutatást, készülést. Mindkét műsorában találkozunk a zene, az irodalom és a történelem. Ha például Schubertmuzsikájáról készül beszélni, akkor Goethe, Schiller és Heineverseiről is olvasnia kell, hiszen többek között ezen költők művei ihlették a zeneszerzőt a zeneirodalom legszebb dalainak komponálására. A dal ébreszti a szerelmet, vagy a szerelem a dalt? A művész és a világ kapcsolata kimeríthetetlen témája a zenének, s az irodalomnak.

Máry Szabó Eszter

⁶ Némethy Attila: A NOTTURNO, az MR3 Bartók rádió éjszakai műsora – a BBC szerkesztésében – mintegy 10 éve szolgáltat ismert, közkezdelt művek mellett olyan zenét is, amelyek ritka csemegének számítanak még az ínyencek számára is. Az Eurorádió tagországaiból érkező ajánlatok között mindig felbukkannak olyan kincsek, amelyek miatt még éjjel is érdemes hallgatni a klasszikus zenei műsorfolyamot.

III. ÍRTA: NÉMETHY ATTILA

1.

UTOLSÓ BESZÉLGETÉS LAJTHA LÁSZLÓ ÖZVEGYÉVEL⁷

Rózsi néni, Lajtha László felesége kilencvenöt éveskorában – tavaly novemberben – még nyilatkozott a kamera előtt. Sajnos, idén januárban meghalt. E nagymagyar zeneszerző közelgő centenáriumának előkészítését és a Lajtha-hagyaték gondozását a zeneszerző unokahúga, Lajtha Ildikó vállalta. Elképzelései igen figyelemre méltóak. Milyen jó volna újra bemutatni Szóts István filmjét, melyhez annak idején Lajtha írt inspiráló zenét. A film Nógrád szépségeiről szól: Kövek, várak, emberek a címe. Öröm, hogy a Rádió felvette s talán rövidesen sugározza Lajtha operáját, melynek szöveggönyvét a híres spanyol költő, Salvador de Madariaga írta. (A franciául zajló családi beszélgetés végén derült ki, amikor a szerzők és feleségeik az operáról tanakodtak, hogy Madaringa felesége magyar nő.) A kék kalap talán egyszer magyar színpadon is otthonra talál, vagy megjelenik a képernyőn, ahogy az 1950-ben és az 1952-ben írt két misekompozíció is! Vagy a VII. szimfónia, amely állítólag az 1956-os forradalom élményei nyomán született 1957-ben, s megcsendül benne a Himnusz motívuma is. A Himnuszé, melyről azt tanította Lajtha, hogy lassú tempóban illik előadni, hiszen ez, szemben más népek nemzeti „indulóival”, igazi, áhítatos korai... A töredékesen ismert Lajtha-életmű megkésett felfedezésének napjaiban adunk közre egy interjútöredéket: azt a beszélgetést, amely a szerző özvegyével készült a Műve televíziós felvétele alkalmából.

Czigány György

Új, értékes zenei felvétellel lett gazdagabba Magyar Televízió archívuma és a magyarzenei élet. Az I. István Gimnázium Kórusa és Zenekara Záborszky Kálmán vezetésével méltánytalanul elhanyagolt alkotást tűzött műsorára: Lajtha László 1950-ben írt miséjét. (A tévében Pünkösdkor lesz látható.)

– Lajtha László, a magyar zenei élet kiemelkedő egyénisége 1963-ban hunyt el. Erről a művéről, a Miséről a legtöbbet talán özvegye, Lajtha Lászlóné tud.

– Londonban éltünk, egy évet ott töltöttünk, mert T. S. Eliot a Gyilkosság a székesegyházban című első filmjéhez az uram írta a muzsikát. Szerződtette őt egy osztrák filmrendező, akivel előzőleg 1936-ban Hortobágy címmel az első magyar etnográfusi filmet csinálta.

⁷ Hitel 1990/10.

Mi rendszeresen jártunk Párizsba, hiszen a zenei hazánk tulajdonképpen Párizsban volt Lajtha László 40 műve (a 68 közül) Párizsban jelent meg.

Amikor az első londoni évnek vége volt és haza akartunk jönni, akkor azt mondták: Professzor úr, ne menjen haza! Maga a börtönbe sétál. Maradjon itt tovább, mi szerződést kínálunk, emelkedő fizetéssel. Hagyja ott a pesti lakását – mondták – magának itt öt év múlva saját villája lesz. Erre ő azt felelte: miért ne menjek haza? Én magyar művész vagyok. A gyökereim ott vannak. Nekem ott van a helyem, már eléggé „elhanyagoltam” Magyarországot, hiszen minden művem Párizsban jelenik meg. Én hazamegyek. Indult is, én még egy kicsit maradtam, mert az Ábel fiam átment Amerikába (Szentgyörgyi professzornak volt a tanársegédje), és gondoltam, még egy kicsit együtt maradok vele. Az uram akkor már harminc éve tanította Nemzeti Zenedében, és az utolsó két évben már az igazgatója volt. Hazajött arra, hogy – ha nem jön haza három nappal az útlevele lejárta előtt – a lakásunk egy kommunistaügypvédé lesz. Természetes, hogy én azonnal hazajöttem hozzá, mivel az állásaiból is kirúgták.

Tehát a Nemzeti Zenedében a tanári állás, az igazgatói állás, a Néprajzi Múzeumban a gyűjtemény vezetése, ugye ez mind odalett és itt maradtunk egy fillér nélkül, állandómegfigyelés alatt. A telefonunkat lehallgatták. Itt a sarkon mindig állt valaki, s ahova mentünk, oda követtek minket. Aztán kezdődtek a kihallgatások. Jött két rossz arcúember fekete szemüvegben este fél tízkor, hogy tanúnak hívják őt valamire. Azt mondja az Uram: én nem tanúskodom, mit tanúskodjak? Azt mondja az egyik: talán vádlotként idézik?!

Itt voltunk állás nélkül, pénz nélkül, minden nélkül. Egy évig eladásból éltünk. És ez az Ávó szekatúra! Természetesen útlevelelről szó sem lehetett.

– *Ezek nehéz időszakok voltak. A Misét Párizsban komponálta Lajtha László, vagy itt Budapesten?*

– Itt. A Mise „in diebus tribulationis”, azaz a megpróbáltatás idejében született. Érdekes, hogy nem zongorával dolgozott, hanem mindjárt hangszerelte. Ebben a keserves időben ő leült és komponált. Elégedett volt, mert azt írta, amit érzett, amit hallott. Gyakran, amikor valamit be kellett volna még fejeznie, vagy valamit megcsinálnia, azt mondta: Édes fiam, ha fáradt vagyok, nem hallok. És én csak azt tudom leírni, amit hallok.

– *Kikérte-e Rózsi néni véleményét a műveiről?*

– Nem kérte ki, de amikor valamit megírt, akkor megkérdezte: na, hogy tetszik neked? Ha valamire azt mondtam, hogy ez nem egészen tetszik, akkor azt mondta: te nem vagy muzsikus, te nem értesz hozzá... Hagyjál! Aztán egy

negyedóra múlva: gyere, most így tetszik neked? Mondtam, igen, így tetszik. Azt mondja: neked olyan füled van, mint egy cigánynak.

– *A miséknek megvannak a hagyományoskeretei, formái. Lajtha László Miséje követi ezeket, vagy valami újítást is hozott?*

– Gondolom követi. Mert ő azt tudom, az Újszövetséget szinte kívülről tudta. De az Ószövetséget is. Vállalta a teljes elszigetelődést: a különben sem volt nagyon barátkozó valaki, de amikor aztán ebbe a szorult helyzetbe kerültünk, az üldöztetésbe és ebbe a bezártságba, akkor az emberek féltek hozzájönni. A szegény Bibó, a fiatal Bibó Pista néha a hátsó lépcsőházban szökött fel ide. Mert az édesapja még jó barátja volt a drága uramnak.

– *Hogyan viselte ezeket a megpróbáltatásokat Lajtha László? Itthon mérges volt, kikelt magából?*

– Nem kelt ki magából, de nagyon fájt nekiaz, hogy elzárták a családjától is. Tizennégyévig nem látta a két fiát. Lajtha László életének nagy része Franciaországhoz kapcsolódik. Ott jobban ismerik Lajtha műveit és biztos, hogy többet is játsszák, mint idehaza.

Hát minden premierje ott volt! A kilenc szimfónia közül nyolc Párizsban jelent meg. És amint megjelentek, azonnal megszólaltak, de nemcsak Párizsban, Londonban, Brüsszelben, és így tovább. Itt sok volt az eszkimó és kevés a főka, és ha valakit művészként akkreditáltak már Párizsban, akkor miért csináljon itt konkurenciát a fiataloknak?

Az érdekes, talán olvasta a Bartók-breviáriumban, hogy Bartók azt írta egy angol muzsikusnak, egy zenekritikusnak 1920-ban, hogy két tehetséges muzsikusunk van: Kodály és Lajtha. De az utóbbi semmit sem tesz azért, hogy műveit propagálja. És ez így volt.

– *Tetszett említeni Bartók Béla nevét. LajthaLászló zenéje mennyire haladt Bartók és Kodály nyomdokain? Vagy ez a francia hatásteljesen egyéni stílust, egyéni szint adott az ő munkáinak?*

– Nagyon jól írja egyik katalógusában, amely Párizsban jelent meg, hogy az érc az magyar, de a kidolgozása francia. És a valutája azegész világra szól... Végeredményben azértjöttem haza Londonból, hogy a drágauramnak a zenei hagyatékát rendbe hozzam. Mert csak egyedül én tudom rendbe hozni, a két fiából tudós lett. Nemzetközileg elismert tudósok. Nagyon szeretik a muzsikát, de nem ismerik annyira, mint én, aki itt voltam, amikor azok a muzsikák születtek.

– *Rózsai néni nagyon gazdag életet élt a férjével. Nem gondolt arra, hogy megírja a kettőjük életrajzát?*

– Már többször felszólítottak rá. És néha gondoltam is rá, mert nagyon érdekes volt, ami életünk. A házasságunkat mind a kétcsalád nagyon ellenezte. Amikor följött hozzánk és Beethovent zongorázott, meg Schubertét, az rendben volt. Debussy már egy kicsit vad volt. De amikor Bartókot játszott...ugye, akkor Édesanyám azt mondta: édesfiam, mondd meg ennek a Lajthának, hogy ne járjon annyit ide, te neked tanulnivalód van. Első éves medika voltam akkor.

Aki ellenben kezdettől fogva pártolt bennünket, az Bartók Béla volt.

A régi Néprajzi Múzeum egy egyszerű kisházban volt a Városligetben. Ott volt egy kicsi szoba, amelybe nem fért bele, csak kétíróasztal, meg oldalt egy-két szék. Egyik oldalon ült a harmincegy éves Bartók Béla, szemközt vele Lajtha László. Amikor már jóban voltam Lajtha Lászlóval és kimentem oda, akkor rajtam volt néha Bartók Béla nagyon szép kifejező szeme, de nem azért, mert csinos ez a fruska, hanem azért, hogy vajon megérdemli-e ezt a tehetséges fiatalembert? Mint ahogy ez utólag kiderült. És olyan aranyosan pártolt bennünket, járt kiskocsmába is a drága urammal, el is jött mihozzánk, elmondani nem lehet, milyen kedves volt. Mi tudtuk már akkor is, hogy ő zseni.

2.

SZEKSZÁRDI NEKTÁR

Gondolatok egy zongoraverseny után⁸

Nem is olyan régen Nyíregyháza adott otthont a legfiatalabb zongoristanemzedéknek, hogy négy korcsoportban összemérhesse tehetségét, tudását. A zsűri – mint mindig – nehéz helyzetben volt: remekül felkészített gyermekek művészi teljesítményei közül kellett válogatni. Mit válogatni! Mazsolázni lehetett a tüneményes tehetségű gyerekek produkciói között. Nem véletlen, hogy minden korcsoportban két első díjat adott ki a bíráló bizottság, sőt kiemelt első díjak is születtek. A gyermekek kiváló játéka mögött valaminek lennie kell -a legnagyobb tehetség is elsikkad, ha nem részesül megfelelő oktatásban. Akkor hát irány Szekszárd, nézzük meg, milyenek a zeneiskolákban tanító zongoratanárok. Április végén tizenegyedik alkalommal került sor Tolna megye székhelyén a Zenetanárok Országos Zongoraversenyére. 1972-ben rendezte meg Szekszárd először e rangos eseményt Husek Rezső Cziffra György-díjas zongoraművész, zenepedagógus kezdeményezésére. A versenyen

⁸ Muzsika 2001/7.

most is korhatár nélkül vehettek részt mindazok, akik a Zeneművészeti Főiskola három –, illetve négyéves tanárképző tagozatán szereztek oklevelet. A színvonal magas volt, igényes programokat hallhattunk. Az eltelt három évtized bebizonyította, hogy a magyar zeneoktatás – és ezen belül a zongoraoktatás – nem véletlenül tartozik a világelső sorába. A művészek a Zeneakadémia falai közül lépnek ki a nagyvilágba, de a Zeneakadémia tanárai sem tudnának sikereket elérni, ha nem olyan fiatalokat taníthatnának, akik a legmagasabb szintű alapképzésben részesültek. Egy zeneiskolai tanár manapság méltatlan körülmények között, szerény anyagi megbecsülés mellett oktat. Viszonylag kevesen vállalják, hogy a napi munka mellett továbbképezzék magukat, kevesen tartják fontosnak, hogy megőrizték egykori álmukat, a művészi zongorajáték ápolását. 34 jelentkező közül 28-an érkeztek Szekszárdra az ország minden tájáról, hogy megmérassék tudásukat. Ne gondoljon azonban senki vérére menő versenyre – a városban nem ellenfelek gyűltek össze, hanem egy óriási baráti társaság. Volt, aki tizenegyedik alkalommal jelentkezett a háromévenként sorra kerülő találkozóra. A muzsikuskollégák négy napra kiszakadtak mindennapjaikból, és élvezték a muzsikát meg a vendéglátást. A Művészetek Háza csodálatos környezetet teremtett: Ujváry Lajos festőművész képei között szólalt meg Liszt, Bartók és mások muzsikája. Bakó Péter festőművész és házigazda egy tusrajzzal toldotta meg az első díjas jutalmát. Lányi Péter zongoraművész – az egyik korábbi győztes – mindenütt jelen volt, humorral segített zsűrinek, versenyzőnek egyaránt. Kocsis Imre Antalpolgármester napi munkája után is fontosnak érezte, hogy jelenlétével szolgálja a város vendégeit. A Liszt Ferenc Zeneiskola munkatársai – Pecze István és Thész Lászlóné vezényletével – szó szerint éjjel-nappal a művész-tanárok rendelkezésére álltak. Apropos, Liszt Ferenc. A romantika nagy alakja nem véletlenül sietett szekszárdi barátaihoz, ha útja Magyarországra vezetett. A remek vörösborok mellett Augusz Antal kúriáján valószínűleg ugyanezt a vendégszeretetet kapta, amit a muzsika mai képviselői. Liszt a „szekszárdi nektárt” IX. Pius pápával is megismertette, és leveleiben örömmel számolt be arról, hogy a Szentatya naponta felszolgáltatta asztalára a vörös nedűt. A zeneszerző emlékére a versenyen mindenkinek legalább egy Liszt-művet kellett műsorára tűznie.

A zsűri – amelynek Falvai Sándor, a Zeneakadémia rektora, és Lantos Istvántanszékvezető egyetemi tanár is tagja volt – a résztvevők felét juttatta a kétfordulós verseny döntőjébe. A verseny rendkívül magas színvonalát mutatja, hogy – akár csak Nyíregyházán – itt is két első díj született. Lakatos Béla, a szentesi Lajtha László Zeneiskola tanára, és a három évvel ezelőtti győztes Krisztop Pavel, a marcali városi zeneiskola pedagógusa diadalmaskodott. Produkciójuk bármelyik hangversenypódiumon sikert aratott volna. A verseny

szellemi atyja, Husek Rezső ezúttal is végig szurkolta a versenyt. Az örökifjú művész nyolcvanévesen is csillogó szemmel, lelkesen tapsolt minden egyes szereplő játéka után. Köszönet neki a versenyért!

Nem lehet tudni, hogyan alakul a világ sora, de biztos vagyok benne, hogy három év múlva Szekszárdon ismét találkoznak a régi barátok. Akad olyan résztvevő, aki már a hazautazást követő napon elküldi jelentkezését a következő versenyre. A tizenkettedik találkozóra mindenkit visszavárnak, és akik szeretnének néhány valóban felhőtlen, boldog napot eltölteni, jöjjenek el 2004-ben a Művészetek Házába. Nyitott szívekre és remek barátokra fognak találni.

Némethy Attila, a zsűri tagja

3. ÉLJEN SZEKSZÁRD!⁹

„Éljen Szekszárd! Nagyon kedves Barátom! Az Ön háza nekem oázis lesz, és Ön, valamint a családja majd megízleltetik velem a legédesebb segítséget. Ne rögzítsünk semmit ott idézésem tartalmáról, csupán abban állapodjunk meg, hogy a lehető leghosszabb ideig maradok majd.”

Ezeket az – Augusz Antalhoz írott – szavakat idézte Liszt Ferencről a Zenetanárok Országos Zongoraversenyének megnyitóján Kocsis Imre Antal, az „Év Polgármestere” kitüntető cím birtokosa.

Tizenkettedik alkalommal találkoztak a régi barátok Tolna megye vendégszerető fővárosában Szekszárdon, hogy adózzanak a város nagy barátja, Liszt Ferenc emléke előtt, aki Augusz Antal – egy Tolna megyei földbirtokos – barátsága révén négy alkalommal is hosszabb időt töltött itt.

Augusz egy kellemes hangú, képzett énekművész volt. Egy időben alispáni pozíciót is betöltött. Liszt Ferenc 1846-ban, 1865-ben, 1870-ben és 1876-ban vendégeskedett egyik legjobb magyarországi barátjánál Szekszárdon. Több írásos bizonyítéka van annak, hogy Liszt az itt eltöltött hetek, hónapok hatására ismerte fel, hogy Magyarországhoz tartozik, műveivel a magyar nemzetet kell szolgálnia. Itt fogalmazta meg a nyolcadik magyar rapszódia, amit Augusz Antalnak dedikált, akinek nagy szerepe volt az Esztergomi mise elfogadtatásában és bemutatásában is. Liszt harmadik látogatása alkalmával a szekszárdi lakosság fáklyás felvonulással köszöntötte a művész születésnapját, és a szónokok arra kérték, maradjon végleg Magyarországon. Augusz Antalnak jelentős szerepe volt abban is, hogy 1873-ban a Zeneakadémia megszervezésére Liszt Ferencet kérjék fel. Amikor a báró meghalt Liszt így írt: „Augusz

⁹ Parlando 2004/3.

elvesztése a legfájdalmasabban érint. Az esztergomi mise első előadása óta – több mint húsz éve – lélekben egyek voltunk. S ugyancsak ő volt, aki elhatározásomban, hogy magamat Budapestre kötelezzem, különösen megerősített.”

A zongoraverseny – szokás szerint – magas színvonalú volt, és idén is elmaradt a versenyekre amúgy jellemző idegbénító hangulat. Kocsis Imre Antal őszinte, és rokonszenves bevezetője után egy pompás hangversenyt hallhatott a közönség a Művészetek Házában, ahol idén is szerető gondoskodás várta a versenyzőket. Baky Péter festőművész, a Művészetek Házának igazgatója – jó házigazda módjára – mindenkinek leste a kívánságát.

Először Szekszárd ifjú tehetségei zongoráztak, köztük olyan zenetanuló gyerekek, akik néhány héttel ezelőtt a Nyíregyházi zeneiskolai zongoraversenyen szép eredményeket értek el.

1989-ben a drezdai Jehmlich orgonagyár készített egy nagyon szép, orgonát, ami az egykori zsinagóga ékessége lett. A koncerten ez a hangszer is megszólalt. Lozsányi Soma, egy 13 éves kisfiú ült az orgonapadra és Johann Sebastian Bach d-moll prelúdiumát és fűgáját játszotta. Megható és különleges volt ez a pillanat. Egy hatalmas hófehér orgona előtt egy sötét öltönyös, „nemecseki termetű” törékeny kisfiút láttunk, akinek a lábai alig értek le a pedálokhoz, miközben Bach betöltötte a termet, áradtak a harmóniák, valósággal feltöltődünk a csodálatos muzsikával. Néhány szempár bizony bepárásodott.

A vastaps után ismét volt, aki a zsebkendője után nyúlt. Husek Rezső, Rudi bácsi lépett a pódiumra és Schubertet varázsolta közénk. Husek Rezső, a Cziffra-díjas zongoraművész, – a Szekszárdi Liszt Ferenc Zeneiskola egykori igazgatója – 32 évvel ezelőtt álmodta meg ezt a versenyt, amely az egyetlen olyan fórum, ahol korhatár nélkül megmérettethetik magukat a zenét tanító, és művészetüket gondosan ápoló zongoraművész-tanárok. Rudi bácsi 83 esztendő. Most is végig szurkolta a versenyt, egy pillanatot sem mulasztott volna el. A nyitóhangversenyen pedig megmutatta, milyen gyönyörű hangszínei vannak a zongorának.

Apropos – zongora. Egy pianista számára ünnep, ha egy jó hangszeren muzsikálhat. Idén nagy meglepetés érte a résztvevőket, hiszen a Tapolcai Tutto Hangszer ügyvezetőjének, Rák Csabának jóvoltából egy Bösendorfer Imperial hangversenyzongora várta a művészeket. Egyenesen Bécsből érkezett ez a pompás hangszer, amelyen valóban különleges élmény volt zongorázni. Sajnos egyelőre utópia, hogy minden városunkban legalább egy ilyen nemes instrumentum legyen. A nyitókoncert végén az előző két zongoraverseny

győztesét Kristoph Pavelt üdvözölhattük, aki Jean Francaix és Enrique Granados nálunk sajnos eléggé ismeretlen zenéjét tolmácsolta.

Talán kicsit hosszabbra sikerült ez a kis beszámoló a verseny nyitóeseményéről, de amilyen jól sikerült ez az est, olyan jól folytatódott a következő három nap. A versenyen 21 produkciót hallottunk, és a színvonalra idén sem lehetett panaszunk. A döntőben nyolcan mutatták be programjukat.

Harmadik díjat nyert Bartai Ariadne (Budapest, Solti György Zeneiskola), és Bauernfeind Éva (Budapest, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium). Bartai Ariadne már 1976-ban a díjazottak között volt, és a tőle megszokott színvonalon muzsikált. Bauerfeind Éva először vett részt a versenyen, és meggyőző technikai tudásával győzte meg a közönséget és a zsűrit. A második helyezett Pécsről érkezett, és négy gyermek boldog édesanyja. Megyimóreczné, Schmidt Ildikó (Pécs, Liszt Ferenc Zeneiskola) a boldogság és az öröm érzését tudta átadni. Valósággal ragyogott a terem, amikor Beethoven, Liszt, Debussy és Dohnányi zongoradarabjait tolmácsolta.

Idén az első díjat Kertész Rita nyerte (Budapest, Tóth Aladár Zeneiskola). A kiemelkedő tehetségű zongoraművész az első fordulóban Liszt Ferenc Genfi harangok című zongoraművének előadásakor ki tudta használni a pompás Bösendorfer zongora minden hangszínét. Valósággal illata volt játékának. Claude Debussy A boldog sziget című zongoradarabja szintén ezer színben villant fel; éreztük, milyen boldog lehetett a zeneszerző, aki a mézeshetek alatt komponálta remekművét. A második fordulóban Kertész Rita nem kisebb feladatra vállalkozott, mint Robert Schumann Kreisleriana című monumentális alkotásának eljátszására. A zeneköltő ezt a fantázia-sorozatot imádott menyasszonyának írta 1838-ban. Azt írta egy levelében, hogy „...főszereplője Te magad vagy és egy gondolatod, neked akarom ajánlani neked és senki másnak, majd mosolyogsz, ha magadra ismersz benne...” Lidérces, fantasztikus fények, riasztó látomások, Johann Sebastian Bach szeretete és ismerete, lírai és dinamikus mozzanatok keverednek ebben a rendkívül mély mondanivalójú és nehezen megközelíthető zongoradarabban, amellyel gyakran a legnagyobb művészek sem tudnak maradéktalanul megküzdni.

Kertész Rita magával ragadó poétikus játéka a világ bármelyik hangversenypódiumán megállta volna a helyét. Idén így a zsűri három tagjának, Lantos Istvánnak Baranyay Lászlónak és a sorok írójának, nem volt túl nehéz a helyzete. A felajánlott pénzdíjak mellett értékes képzőművészeti alkotásokat is átnyújthattunk.

Baky Péter grafikája, Kemp Zsuzsa keramikus művész kisplasztikája és Szatmári Juhos László szobra mellett számos különdíj várta a művész-tanárokat. A legszebben megszólaltatott Liszt mű előadója Málnai József (Dorog, Erkel Ferenc Zeneiskola) lett. Pap József (Solymár, Hunyadi János Általános és Zeneiskola) a kortárs magyar szerző művének előadásáért kapott jutalmat, és a döntőbe került összes résztvevő (Dombiné Kemény Erzsébet – Szeged, Erdélyi Krisztina – Debrecen, Juhász Flórián – Hatvan, Rózsár Brigitta – Esztergom) elismerésben részesült.

Az emberek egész évben rohannak, dolgoznak, senkinek semmire sincs ideje. Ez a három nap olyan volt Szekszárdon, mint megérkezni egy megkönnyebbülést hozó oázisba egy sivatagban. Csak a zene volt a fontos, a beszélgetés, a nevetés. Köszönet illeti ezért a támogatókat, Tolna Megye Önkormányzatát, Frankné dr. Kovács Szilvia elnök asszonyt, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatát, Kocsis Imre Antal polgármester urat, a Thész László Zenei Alapítványt, a Művészetek Háza munkatársait, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségét, Művészeti Szakszervezetek Szövetségét, Tolna Tours Kft-t, és mindenkit, aki valamit tett ezért a találkozóért. Meg kell említeni Pecze Istvánt, és Thész Lászlónét, a Szekszárdi Liszt Ferenc Művészeti Iskola igazgatóját, és helyettesét, valamint minden munkatársukat, akik szintén tiszta szívvel segítették a munkát.

Valakiről külön is szólnom kell; a verseny állandó ceremóniamesteréről, az 1974-es verseny győzteséről, aki mindig mindenhol ott volt, aki minden percben mosolyt és derűt hozott versenyzőknek és zsűritagoknak egyaránt. Lányi Péter tanár úrnak ebben a néhány napban az volt a legjellemzőbb tulajdonsága, hogy egyszerre nyolc helyen tudott lenni. „Lányi papa” nagy fehér szakálla és vigyázó huncut szemei a legváratlanabb helyeken és pillanatokban bukkantak fel. „Érdekes, hogy Lányi mindig szembe jön” – állapítottuk meg, akármerre is jártunk.

Három esztendővel ezelőtt úgy zártam a beszámolómat, hogy „...jöjjenek el 2004-ben a Művészetek Házába. Nyitott szívekre, és remek barátokra fognak találni.” A mondat érvényes 2007-re is. Igaza van Liszt Ferencnek. Éljen Szekszárd!

Némethy Attila, a zsűri tagja

4.

ORSZÁGOS FŐISKOLAI BACH ZONGORAVERSENY (2006. III. 25.)¹⁰

„...megmagyarázni azt tudom, de nem értem, nem értem...”

Nagyon szeretem Rachmanyinov zenéjét! De azért azt álmomban sem gondoltam volna, hogy az orosz romantikus mester vonzóbb zeneszerző lenne Johann Sebastian Bachnál. Márpedig a száraz tények ezt bizonyítják! Debrecenben tizedik alkalommal rendezték meg az Országos Főiskolai Zongoraversenyt, ezúttal Bach jegyében. Az elmúlt években – többek között – Mozart, Beethoven, Brahms, Debussy, Schumann, Dohnányi vagy Chopin zongoradarabjainak megszólaltatására vállalkoztak a fiatal művészek. Néhány éve még arról beszélgettünk dr. Duffek Mihállyal és a Debreceni Egyetem Konzervatóriumának Zongora Tanszékén tanító tanárokkal, hogy egy Rachmanyinov verseny megrendezése több mint kockázatos! Aztán kiderült, hogy vagy két tucat versenyzőt érdekelt az orosz romantikus zongoravirtuóz muzsikája.

A mostani Bach versenyre az előzetesen várt 15 helyett 12-en jöttek el. Az ország zeneművészeti főiskoláiról mindössze 12 zongoraművész-jelölt gondolta úgy, hogy vállalja ezt a nem mindennapi kihívást. Tudjuk, hogy egy vizsgán, vagy egy felvételin mindenki „a Bachtól retteg”. Pedig nem félni kell Bachtól, hanem szeretni őt. Boldog lehet az, aki a csodálatos életmű közelébe kerülhet, és nagyon sokat okulhat az, aki veszi a fáradságot és beleveti magát az „összhang ősatyjának” tanulmányozásába. Hiszen ő a tápláló patak! Mindennapi kenyerünk kellene, hogy legyen!!

Mindig arról sopánkodunk, hogy nincs közönsége a komolyzenének. Csak a valóság-komédiák, a pillanatok törékeny sztárocskái kapnak teret. Nem tudom, hányan tanulnak ma zongorázni az ország főiskoláin. De azt tudom, hogy nagyon nagy a baj, ha már a „szakmának” sem kell Johann Sebastian Bach.

Debrecenbe mindig barátságos szóval invitálnak mindenkit. Baráti a légkör, emberi szóval fogadják a versenyzőket, a tanárokat, érdeklődőket. Ennek hiánya tehát nem lehet az oka például annak, hogy vannak olyan felsőoktatási intézmények, ahonnan szinte soha nem jön el senki a cívis városba. Persze mindent meg lehet magyarázni, tudunk okokat keresni az érdektelenségre! Talán befolyásolta az ifjú zongoristákat, hogy néhány héttel később Szegeden kezdődött a 11. Bartók Béla Nemzetközi Zongoraverseny. Csak egy gondolatot próbálok meg szüntelenül elhessegetni magamtól - de eléggé sikertelenül; talán Bach személye és muzsikája nem vonzó a művész- és tanárjelölteknek??

¹⁰ Parlando 2006/3.

Duffek tanár úr kesernyés szájjal számolt be arról, hogy majdnem letettek a verseny megrendezésének szándékáról. Aztán - nagyon helyesen - arra gondoltak, hogy nem szabad azokat büntetni, akik becsülettel és tisztességgel felkészültek, eljöttek, és nagyon szépen muzsikáltak. Vannak olyan fiatal művészek, akik szinte minden évben eljönnek és megosztják egymással tapasztalataikat, élményeiket.

A verseny első fordulójában egy Bach prelúdium és fuga mellett szabadon tallózhatott mindenki a kimeríthetetlen életműből 25-30 percben. A döntőben az f-moll, az A-dúr és a d-moll zongoraverseny hangzott el a Konzervatórium szimfonikus zenekarából alakult együttes kíséretével, Kováts Zoltán karmester úr irányításával.

A verseny jövőjének biztosítása érdekében őszintén bízom abban, hogy sikerül majd egy kicsit jobban felkelteni a zongoraművész-jelöltek figyelmét az Országos Főiskolai Zongoraverseny iránt, és abban is, hogy dr. Duffek Mihály és kollégái megtalálják azt az utat, ami visszahozza majd ezeknek a megmérettetéseknek igazi hangulatát. Ők idén is mindent megtettek! Külső szemlélőként kérdéseket teszünk fel, és megpróbálunk magunknak mindent megmagyarázni, de számomra érthetetlen a közöny és az érdektelenség. Lehet, hogy mégiscsak Johann Sebastian Bachban van a hibáit

Az eredmény

A zsűri (Hambalkó Edit, Nádor György és Némethy Attila) az első kategóriában első díjat nem adott ki. Második helyezést ért el Gárdos Éva (Budapest) és Horváth Nikolett (Budapest). A második kategóriában Baráth Bálint (Győr) kiemelkedő zongorázását első díjjal jutalmazták. Harmadik díjat kapott Major Zsófia (Budapest). Különdíjasok: Pál Eszter (Debrecen), Fenyősy Dorottya (Győr).

Az egyetemi ágazat versenyében Korompai Ilona (Debrecen) kapott első díjat. A Debreceni Egyetem Különdíját Baráth Bálint (Győr) nyerte.

Némethy Attila a zsűri tagja

V.

FELVÉTELEK A YOUTUBE-RÓL

[Nem vagyunk angyalok \(részlet\) \(0:37\)](#)

Kiss Manyi és Némethy Attila a Nem vagyunk angyalok című film (1966) egyik jelenetében.

Rendező: Rényi Tamás, író: Fehér Klára, szöveg: Szenes Iván

Forrás: MTVA Archívum archivum.mtva.hu)

[Delibes - Dohnanyi : Valse Lente from ballet Coppelia - Attila Némethy piano \(6:13\)](#)

[Gershwin: Rhapsody in Blue - Attila Némethy \(piano\) \(15:45\)](#)

MÁV Szimfonikus Zenekar, Némethy Attila (zongora), vezényel: Maklár László

[ZENEÓRA: A PERTIS CSALÁD \(01:00:14\)](#)

Némethy Attila vendégei a Pertis-család zeneművész tagjai (2016)

[Interjú a Muzsikáló Délután műsorában - 2017. január 9. \(32:56\)](#)

[Bartók Rádió - 25 éve \(3:01\)](#)

Muzsikáló délután a Bartók Rádió 25. névnapján a Thália Színház látványstúdiójából. Bolla Milán vendége volt Némethy Attila és még sokan mások...

[Némethy Attila \(4:18\)](#)

Bartók Rádió – Némethy Attila műsorvezető

[Interjú a Muzsikáló Délután műsorában - 2017. január 9. \(32:56\)](#)

[Muzsikuslegendák, Médiaklikk, Bartók Rádió \(7:37\)](#)